

# פרשת אחרי – ראשון

טז (א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה  
אֲחֵרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֱהֶרֶן  
בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי־יְהוָה וַיָּמָתוּ:

רש"י א וַיְדַבֵּר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן וגו': מה תלמוד לומר? היה רבי אלעזר בן עזריה מושלו משל לחולה שנכנס אצלו רופא. אמר לו: אל תאכל צונן ואל תשכב בטחב. בא אחר ואמר לו: אל תאכל צונן ואל תשכב בטחב, שלא תמות בדרך שמת פלוני. זה זרזו יותר מן הראשון, לכך נאמר: "אחרי מות שני בני אהרן":

ב (ב) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה  
דַּבֵּר אֶל־אֱהֶרֶן אַחִידָךָ וְאֶל־  
יָבֵא בְּכַל־עַת אֶל־הַקֹּדֶשׁ  
מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶל־פְּנֵי  
הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ  
וְלֹא יָמוּת כִּי בַעֲזֹן אֵרָאָה  
עַל־הַכַּפֹּרֶת:

רש"י א ויאמר ה' אל משה דבר אל אהרן אחידך ואל יבא: שלא ימות בדרך שמתו בניו. ולא ימות: שאם בא, הוא מת. כי בעזן אראה: כי תמיד אני נראה שם עם עמוד ענני, ולפי שגלוי שכינתי שם, יזהר שלא ירגיל לבא, זהו פשוטו; ומדרשו: לא יבא כִּי־אִם בַּעֲזֹן הַקִּטְרֶת בַּיּוֹם הַכַּפּוּרִים: ויאמר ה' אל משה דבר אל אהרן אחידך ואל יבא: שלא ימות בדרך שמתו בניו. ולא ימות: שאם בא, הוא מת. כי בעזן אראה: כי תמיד אני נראה שם עם עמוד ענני, ולפי שגלוי שכינתי שם, יזהר שלא ירגיל לבא, זהו פשוטו; ומדרשו: לא יבא כִּי־אִם בַּעֲזֹן הַקִּטְרֶת בַּיּוֹם הַכַּפּוּרִים:

ג (ג) בְּזֹאת יָבֵא אֱהֶרֶן אֶל־  
הַקֹּדֶשׁ בַּכּוֹר בֶּן־בָּקָר  
לַחֲטָאת וְאֵיל לְעֹלָה:

רש"י א בִּזְאת: גימטריא שלו ארבע מאות ועשר, רמז לבית ראשון. בִּזְאת יבא אהרן וגו': ואף זו, לא בכל עת, כי אם ביום־הכפורים, כמו שמפרש בסוף הפרשה: "בחדש השביעי בעשור לחדש":

ד (ד) כְּתִנֹּת־כֹּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ  
וּמְכַנְסֵי־בד יִהְיוּ עָלָיו  
בְּשָׂרוֹ וּבִאֲבִגְמַת בֹּד יַחְזֹר  
וּבְמַצְנֶפֶת בֹּד יַצְנֹף בְּגָדָיו  
קֹדֶשׁ הֵם וְרַחֵץ בַּמִּים אֶת־  
בְּשָׂרוֹ וְלִבְשָׁם:

רש"י א כְּתִנֹּת־כֹּד וגו': מגיד שאינו משמש לפניו בשמונה בגדים. שהוא משמש בהם בחוץ, שיש בהם זהב, לפי שאין קטגור נעשה סגור, אלא בארבעה, ככהן הדיוט, וכלן של בוך. קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ: (ת"כ) שיהיו משל הקדש. יַצְנֹף: כתרגומו: 'יחת ברישיה', יניח בראשו, כמו (בראשית, לט, טז): "וַתַּנַּח בְּגָדָהּ", וַיַּחֲתֶתָּהּ. וְרַחֵץ בַּמִּים: אותו היום טעון טבילה בכל חליפותיו, וחמש פעמים היה מחליף, מעבודת פנים לעבודת חוץ, ומחוץ לפנים, ומשנה מבגדי זהב לבגדי לבן ומבגדי לבן לבגדי זהב, ובכל חליפה טעון טבילה ושני קדושי ידים ורגלים מן הכיור:

ה (ה) וּמֵאֵת עֹדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל  
יִקַּח שְׁנֵי־שְׁעִירֵי עִזִּים  
לַחֲטָאת וְאֵיל אֶחָד לְעֹלָה:

רש"י א אֶת־כַּפֹּר הַחֲטָאת אֲשֶׁר־לוֹ: האמור למעלה. ולמדך כאן, שמשלו הוא בא ולא משל צבור. וכפר בעדו ובעד ביתו: (וימא לו, ת"כ) מתודה עליו עונותיו ועונות ביתו:

ו (ו) וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים  
וַהֲעֵמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְהוָה  
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

רש"י א וַנִּתֵּן אֱהֶרֶן עַל־שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת גּוֹרֵל אֶחָד לַיהוָה וגוֹרֵל אֶחָד לַעֲזָאוֹל:

רש"י א וַנִּתֵּן אֱהֶרֶן עַל־שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת: מעמיד אחד לימין ואחד לשמאל, ונותן שתי ידי בקלפי, ונוטל גורל בימין וחברו בשמאל, ונותן עליה את שכתוב בו "לשם", הוא לשם, ואת שכתוב בו "לעזאזל", משתלח לעזאזל. עזאזל: (וימא לו, ת"כ) הוא הר עז וקשה, צוק גבה, שנאמר: "ארץ גזרה", חתוכה:

ז (ז) וְהִקְרִיב אֱהֶרֶן אֶת־  
הַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו  
הַגּוֹרֵל לַיהוָה וְעָשָׂהוּ  
חֲטָאת:

רש"י א וְעָשָׂהוּ חֲטָאת: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת": וְעָשָׂהוּ חֲטָאת: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

ח (ח) וְהַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו  
הַגּוֹרֵל לַעֲזָאוֹל יַעֲמֶד־  
חַי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר  
עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאוֹל  
הַמִּדְבָּרָה:

רש"י א יַעֲמֶד־חַי: כמו "יעמד חי", על־ידי אחרים; ותרגומו: 'יתקם בד חי'. (א"ת) מה תלמוד לומר? לפי שנאמר: "לשלח אתו לעזאזל", ואיני יודע שלוחו, אם למיתה, אם לחיים, לכך נאמר: יַעֲמֶד־חַי" – עמידתו חי עד שישתלח; מכאן, ששליחותו למיתה. לְכַפֵּר עָלָיו: שיתודה עליו, כדכתיב: "והתודה עליו וגו'":

ט (ט) וְהִקְרִיב אֱהֶרֶן אֶת־כַּפֵּר  
הַחֲטָאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכַפֵּר  
בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וְשַׁחַט  
אֶת־כַּפֵּר הַחֲטָאת אֲשֶׁר־לוֹ:

רש"י א וְכַפֵּר בְּעֵדוֹ וגו': (א"ת) ודוי שני עליו ועל אחיו הכהנים, שהם כלם קרויים ביתו, שנאמר: "בית אהרן ברכו את־ה' וגו'". מכאן, שהכהנים מתכפרים בו, (א"ת) וכל כפרתו אינה אלא על טמאת מקדש וקדשיו, כמו שנאמר: "וכפר על־הקדש מטמאת וגו'":

י (י) וְלָקַח מִלֹּא־הַמִּחְתָּה  
גִּחְלִי־אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ  
מִלִּפְנֵי יְהוָה וּמִלֹּא חֲפָזוֹ  
קִטְרֶת סַמִּים דָּקָה וְהִבִּיא  
מִבֵּית לַפָּרֹכֶת:

רש"י א מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ: החיצון. מִלִּפְנֵי ה': מצד שלפני הפתח, והוא צד מערבי. דָּקָה: מה תלמוד לומר "דקה", והלא כל הקטרת דקה היא, שנאמר (שמות, ל, יז): "וַיִּשְׁחַקֵּת מִמֶּנָּה דֶקֶק?!" אלא, שתהא דקה מן הדקה, שבערב יום־הכפורים היה מחזירה למכתשת:

יא (י) וַנִּתֵּן אֶת־הַקִּטְרֶת עַל־  
הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָה וּכְסָה עֲנַן  
הַקִּטְרֶת אֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר  
עַל־הַעֲדוֹת וְלֹא יָמוּת:

רש"י א עַל־הָאֵשׁ: שבתוף המחתה. וְלֹא יָמוּת: הא אם לא עשאה כתקנה, חייב מיתה:

יב (י) וְלָקַח מִדָּם הַפָּר וְהִזָּה  
בְּאֲצָבָעוֹ עַל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת  
קֹדֶמָה וּלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת יִזָּה  
שִׁבְע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם  
בְּאֲצָבָעוֹ:

רש"י א וְהִזָּה בְּאֲצָבָעוֹ: הזאה אחת במשעמ. ולפני הכפרת יזה שבע: הרי אחת למעלה ושבע למטה:

יג (י) וְשַׁחַט אֶת־שְׁעִיר  
הַחֲטָאת אֲשֶׁר לָעֹם וְהִבִּיא  
אֶת־דָּמּוֹ אֶל־מִבֵּית לַפָּרֹכֶת  
וְעָשָׂה אֶת־דָּמּוֹ כַּאֲשֶׁר  
עָשָׂה לְדָם הַפָּר וְהִזָּה אֹתוֹ  
עַל־הַכַּפֹּרֶת וּלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת:

רש"י א אֲשֶׁר לָעֹם: מה שהפר מכפר על הכהנים, מכפר השעיר על ישראל, והוא השעיר שעלה עליו הגורל לשם. כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדָם הַפָּר: אחת למעלה ושבע למטה:

א וּמִלִּיל יִי, עִם מֹשֶׁה,  
בְּתַר דְּמִיתוֹ, תִּרְיֵן בְּנֵי  
אֱהֶרֶן בְּקִרְבֵּיהֶן  
אִישָׁתָא נִכְרִיתָא קָדָם  
יִי, וּמִיתוּ.

ב וַאֲמַר יִי לְמֹשֶׁה,  
מִלִּיל עִם אֱהֶרֶן אַחִידָךָ,  
וְלֹא יְהִי עָלָיו כָּכָל עֲדָן  
לְקֹדֶשׁא, מִגִּזּוֹ לְפָרֹכֶתָא  
לְקָדָם כְּפָרֹתָא דְעַל  
אֲרֹנָא, וְלֹא יָמוּת, אֲרִי  
בַּעֲנָנָא, אֲנָא מִתְגַּלִּי עַל  
בֵּית כְּפֹרִי.

ג בְּדֹא יְהִי עָלָיו אֱהֶרֶן,  
לְקֹדֶשׁא: בְּתוֹר בֶּר  
תּוֹרִי לְחֲטָתָא, וְדִכְר  
לְעֹלָתָא.

ד כְּתוּנָא דְבוּצָא  
דְקֹדֶשׁא יִלְבָּשׁ,  
וּמְכַנְסִין דְבוּץ יִהְיוּ  
עַל בְּסָרִיָּה, וְהַמִּינָא  
דְבוּצָא יִיסַר, וּמַצְנֶפֶתָא  
דְבוּצָא יַחֲתִי בְרִישִׁיָּה;  
לְבוּשֵׁי קֹדֶשׁא אֲנוּ,  
וְיַסְחֵי בְּמִיָּא יֵת בְּסָרִיָּה  
וְיִלְבָּשֶׁנוּן.

ה וּמִן, כְּנִשְׁתָּא דְבְנֵי  
יִשְׂרָאֵל, יִסֵּב תִּרְיֵן  
צְפִירֵי עִזִּי, לְחֲטָתָא;  
וְדִכְר חַד, לְעֹלָתָא.

ו וַיִּקְרִיב אֱהֶרֶן יֵת  
תּוֹרָא דְחֲטָתָא, דִּילִיָּה;  
וַיִּכְפֹּר עָלָיו, וְעַל  
אֲנָשׁ בֵּיתִיָּה.

ז וַיִּסֵּב, יֵת תִּרְיֵן צְפִירֵין;  
וַיִּקֵּים יִתְהוּן קָדָם יִי,  
בְּתַרַע מִשְׁכַּן זְמָנָא.

ח וַיִּתֵּן אֱהֶרֶן עַל תִּרְיֵן  
צְפִירֵין, עַדְבִּין עַדְבָּא  
חַד לְשִׁמָּא דִּי, וְעַדְבָּא  
חַד לְעֹזָאוֹל.

ט וַיִּקְרִיב אֱהֶרֶן יֵת  
צְפִירָא, דְסָלִיק עָלָיו  
עַדְבָּא לְשִׁמָּא דִּי;  
וַיַּעֲבִדְנִיָּה, חֲטָתָא.

י וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת": וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

יא וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

יב וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

יג וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

יד וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

יז וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

יח וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

יט וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

כ וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

כא וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

כב וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

כג וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

כד וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

כה וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

כו וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

כז וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

כח וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":

כט וַיַּעֲבִד חֲטָתָא: כְּשֶׁמִּנִּיחַ הַגּוֹרֵל עָלָיו, קורא לו שם, ואומר: "לה' חטאת":